

**Аntenатальна оцінка та ведення
ризиків венозного
тромбоемболізму у вагітних.
Представлення стандарту дій
медичного персоналу**

Т.Д. Постолюк

Документована оцінка факторів ризику тромбоемболічних ускладнень (табл. 2):

- Амбулаторно (при плануванні вагітності *, при настанні вагітності) – **акушером-гінекологом**
- При госпіталізація в стаціонар – **акушером-гінекологом**
- Перед пологами (у випадку операції) – **анестезіологом**
- Після пологів – спільно **акушером-гінекологом та анестезіологом**

Таблиця 2. Фактори ризику ВТЕ

Фактори ризику, що існували раніше	Бали
ВТЕ в анамнезі (крім єдиного випадку, який пов'язаний із обширним хірургічним втручанням)	4
ВТЕ в анамнезі, який спровокований обширним хірургічним втручанням	3
Тромбофілія високого ризику	3
Супутні захворювання (рак, активний СКВ, серцева недостатність, запальна поліартропатія, запальне захворювання кишечника, нефротичний синдром, цукровий діабет 1 типа, серповидно-клітинна анемія)	3
Обтяжений сімейний анамнез: неспровокована або пов'язана з ВТЕ у родичів першої лінії	1
Вік > 35 років	1
Тромбофілія низького ризику (без ВТЕ)	1
Ожиріння: ІМТ 30-40	1
ІМТ ≥ 40	2
Пологи в анамнезі ≥ 3	1
Статус курця	1
Значне варикозне розширення вен	1

Таблиця 2. Фактори ризику ВТЕ

Акушерські фактори ризику	Бали
Прееклампсія при даній вагітності	1
ЕКО/ДРТ (тільки в антенатальному періоді)	1
Багатоплідна вагітність	1
Кесарів розтин у пологах	2
Плановий кесарів розтин	1
Інструментальні пологи	1
Тривалі пологи (>24 годин)	1
Післяпологова кровотеча > 1 л або гемотрансфузія	1
Передчасні пологи у <37+0 тижнів при даній вагітності	1
Народження мертвого плода при даній вагітності	1

Таблиця 2. Фактори ризику ВТЕ

	<i>Бали</i>
Транзиторні фактори ризику	
Будь-яке хірургічне втручання під час вагітності або в післяпологовому періоді (за винятком негайного ушивання промежини), наприклад, апендектомія, післяпологова стерилізація	3
Надмірна блювота (гіперемезис вагітних)	3
СГЯ (тільки I триместр)	4
Поточна системна інфекція	1
Імобілізація, зневоднення	1
Тривалий авіапереліт	1

Таблиця 2. Фактори ризику ВТЕ

- **Сума > 4 балів у антенатальному періоді** – розглянути можливість тромбопрофілактики з I триместру
- **Сума 3 бали в антенатальному періоді** – розглянути можливість тромбопрофілактики з 28 тижнів
- **Сума > 2 балів у постнатальному періоді** – розглянути можливість тромбопрофілактики впродовж 10 діб

Консультація акушера-гінеколога в ЦПС ВОКЛ ім. М.І. Пирогова при наявності:

- ВТЕ в анамнезі, підозра або підтвердження тромбозу глибоких або поверхневих вен
- спадкової або набутої (антифосфоліпідний синдром) тромбофілії
- постійного прийому антикоагулянтів (протезовані клапани серця, судинні протези, ін.)

Таблиця 1. Шкала визначення клінічної ймовірності тромбозу глибоких вен (ТГВ)

Клінічна характеристика	Бали
● Біль, ущільнення по ходу глибоких вен	1,0
● набряк всієї ноги	1,0
● набряк гомілки (>3 см порівняно з іншою)	1,0
● Видимий набряк на симптоматичній нозі	1,0
● Колатеральні вени	1,0
● Раніше діагностований тромбоз глибоких вен	1,0
● Активна злоякісна пухлина	1,0
● Параліч/короткотривала іммобілізація ноги	1,0
● Ліжковий режим (>3 днів)	1,0
● Великі хірургічні втручання в терміні вагітності більше 12 тижнів	1,0

Сума ≥ 2 бали – висока ймовірність ТГВ

За наявністю клінічних ознак тромбозу глибоких вен (ТГВ) або тромбозу поверхневих вен та/або $\geq 2,0$ балів за шкалою визначення клінічної ймовірності ТГВ (табл. 1):

- компресійна УЗД, за показами – МРТ вен, за неможливості – пульсова доплерографія або КТ
- консультація судинного хірурга

**Підтверджений тромбоз глибоких вен або
висока клінічна вірогідність ТГВ $\geq 2,0$
балів за шкалою визначення ймовірності
ТГВ (*табл. 1*):**

НЕГАЙНО лікувальні дози
низькомолекулярного гепарину (НМГ)

УВАГА!

- Фармакологічна тромбопрофілактика призначається по клінічній ситуації або при відомій тромбофілі із високим ризиком ВТЕ
- Традиційні показники коагулограми (тромбоцити, фібриноген, час зсідання крові, АЧТЧ, МНО, Д-дімер) та їх зсув в бік так званої «гіперкоагуляції» не являються підґрунтям для проведення фармакологічної (гепарин, НМГ) тромбопрофілактики!
- Показники коагулограми можуть визначати **протипокази** для фармакологічної тромбопрофілактики (тромбоцити $<75 \times 10^9/\text{л}$), АЧТЧ, МНО, що у 1,5 рази перевищує загальну лабораторну норму, фібриноген $< 1 \text{ г/л}$) при виявленні гіпокоагуляції особливо в сполученні з геморагічним синдромом

Аntenатальна оцінка та ведення ризику ВТЕ (починаючи з взяття на облік)

Будь-яка ВТЕ в анамнезі,
крім єдиної ВТЕ, яка
пов'язана з великим
хірургічним втручанням

ВИСОКИЙ РИЗИК
Аntenатальна
профілактика НМГ
необхідна

Антенатальна оцінка та ведення ризику ВТЕ (починаючи з взяття на облік)

- * Госпіталізація, будь-яке хірургічне втручання
- * Одиначна ВТЕ, яка пов'язана з великим хірургічним втручання
- * Тромбофілія високого ризику (особи з гомозиготним фактором V Лейдена чи гомозиготним протромбіном G20210A, комбінація гетерозиготних мутацій факторів V та протромбіну, дефіцит антитромбіну III, дефіцит протеїну C, протеїну S) + відсутність ВТЕ
- * Супутні захворювання (табл. 2)
- * СГЯ (тільки I триместр)

СЕРЕДНІЙ РИЗИК
Профілактика НМГ
рекомендується

Антенатальна оцінка та ведення ризику ВТЕ

(починаючи з взяття на облік)

Ожиріння (ІТМ > 30)
Вік > 35 років
Пологи в анамнезі ≥ 3
Паління
Варикоз великих вен
Прееклампсія
Імобілізація, наприклад, параплегія
Обтяжений сімейний анамнез:
неспровокована або пов'язана з ВТЕ у
родичів першої лінії
Тромбофілія низького ризику
Багатоплідна вагітність
ЕКО/ДРТ

4 і більше факторів ризику:
профілактика,
починаючи з I
триместру вагітності
3 фактори ризику:
профілактика,
починаючи з 28-го
тижня

<3 фактори ризику

НИЗЬКИЙ РИЗИК

Мобілізація,
попередження
дегідратації

При помірному та високому ризику ВТЕ та наявності протипоказань до антикоагулянтів обов'язково використовувати еластичну компресію по узгодженню з судинним хірургом

У В А Г А! Інформувати жінку про необхідність припинення НМГ при початку пологової діяльності або при появі зовнішньої (в т.ч. вагінальної) кровотечі!!!